

ZACHODNIOPOMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI

w Szczecinie

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej

Justyna Borzym
URZĄD MIEJSKI W PEŁCZYCACH
WWEJNĘŁO
dnia *26.06.2023*
L. dz. *2052* podpis *Justyna Borzym*
Szczecin, 26 czerwca 2023r.

ZPS-2.966.5.2023.RS

Według rozdzielnika

Szanowni Państwo,

zgodnie z pismem znak DSR-I.530.2.2023.JK z 20 czerwca 2023 r. Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej przekazuję w załączeniu materiały edukacyjne, opracowane przez Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny w Białymstoku, dot. postępowania w sytuacji połknięcia przez dziecko ciała obcego. Wiedza z opracowania może uratować zdrowie, a nawet życie dzieci. Warto więc się z nimi zapoznać i zapamiętać.

W związku z powyższym proszę o rozdyskrebowanie załączonych treści, aby możliwie jak najszerszej dotarły one do rodziców oraz opiekunów zatrudnionych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej
Dyrektor wydziału

Justyna Borzym

Załączniki:

- Materiały edukacyjne dot. postępowania w sytuacji połknięcia przez dziecko ciała obcego.

50. Urząd Miejski w Koszalinie
51. Urząd Gminy Będzino
52. Urząd Miejski w Bobolicach
53. Urząd Gminy w Biesiekierzu
54. Urząd Miejski w Mielnie
55. Urząd Gminy Manowo
56. Urząd Miejski w Polanowie
57. Urząd Gminy i Miasta w Sianowie
58. Urząd Gminy Świeszyno
59. Urząd Miasta i Gminy w Dobrej
60. Urząd Miejski w Łobzie
61. Urząd Gminy Radowo Małe
62. Urząd Miejski w Resku
63. Urząd Miejski w Węgorzynie
64. Urząd Miejski w Barlinku
65. Urząd Miejski w Dębnie
66. Urząd Gminy w Boleszkowicach
67. Urząd Miasta i Gminy Myślibórz
68. Urząd Gminy Nowogródek Pomorski
69. Urząd Gminy Dobra
70. Urząd Gminy Kołbaskowo
71. Urząd Gminy Nowe Warpno
72. Urząd Miejski w Policach
73. Urząd Gminy Bielice
74. Urząd Miejski w Lipianach
75. Urząd Gminy Kozielice
76. Urząd Gminy Przelewice
77. Urząd Miejski w Pyrzycach
78. Urząd Gminy Warnice
79. Urząd Gminy Darłowo
80. Urząd Gminy Malechowo
81. Urząd Gminy Postomino
82. Urząd Miejski w Darłowie
83. Urząd Gminy Sławno
84. Urząd Miejski w Sławnie
85. Urząd Miejski w Chociwlu
86. Urząd Miejski w Dobrzanach
87. Urząd Gminy Dolice
88. Urząd Gminy i Miasta w Ińsku
89. Urząd Gminy Kobylanka
90. Urząd Gminy Marianowo
91. Urząd Gminy Stara Dąbrowa
92. Urząd Gminy Stargard
93. Urząd Miejski w Stargardzie
94. Urząd Miejski w Suchaniu
95. Urząd Miasta Szczecin
96. Urząd Miejski w Barwicach
97. Urząd Miejski w Białym Borze
98. Urząd Miejski w Bornem Sulinowie
99. Urząd Gminy Grzmiąca

- 100. Urząd Gminy Szczecinek
- 101. Urząd Miasta Szczecinek
- 102. Urząd Gminy Brzeżno
- 103. Urząd Miejski w Połczynie-Zdroju
- 104. Urząd Gminy Rąbino
- 105. Urząd Gminy Sławoborze
- 106. Urząd Gminy Świdwin
- 107. Urząd Miasta Świdwin
- 108. Urząd Miasta Świnoujście
- 109. Urząd Miasta i Gminy Człopa
- 110. Urząd Miejski w Mirosławcu
- 111. Urząd Miejski w Tucznie
- 112. Urząd Gminy Wałcz
- 113. Urząd Miasta Wałcz
- 114. Urząd Miasta Szczecin
- 115. Urząd miasta Koszalin
- 116. Urząd miasta Świnoujście
- 117. Starostwo Powiatowe Białogard
- 118. Starostwo Powiatowe Choszczno
- 119. Starostwo Powiatowe Drawsko Pomorskie
- 120. Starostwo Powiatowe Goleniów
- 121. Starostwo Powiatowe Gryfice
- 122. Starostwo Powiatowe Gryfino
- 123. Starostwo Powiatowe Kamień Pomorski
- 124. Starostwo Powiatowe Koszalin
- 125. Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu
- 126. Starostwo Powiatowe Łobez
- 127. Starostwo Powiatowe Myślibórz
- 128. Starostwo Powiatowe Police
- 129. Starostwo Powiatowe Sławno
- 130. Starostwo Powiatowe Stargard
- 131. Starostwo Powiatowe Świdwin
- 132. Starostwo Powiatowe Szczecinek
- 133. Starostwo Powiatowe w Pyrzycach
- 134. Starostwo Powiatowe w Wałczu

Drodzy Rodzice, jeżeli wasze dziecko połknęło ciało obce?!

Spis treści

Które połknięte przez Twoje dziecko przedmioty są szczególnie groźne?	1
SUBSTANCJE ŻRĄCE.....	1
BATERIE.....	2
MAGNESY (więcej niż 2).....	3
LEKI.....	3
OSTRE PRZEDMIOTY.....	4
DWUKOLOROWE MONETY (2 zł, 5 zł).....	5
DUŻE PRZEDMIOTY (o średnicy powyżej 2cm i długości powyżej 5–6 cm).....	5
TRUJĄCE PRZEDMIOTY.....	5
Jak rozpoznasz, że dziecko coś połknęło?	6
Co się stanie z Twoim dzieckiem w szpitalu?	7
Co można zrobić, by uniknąć takich sytuacji?	8

Które połknięte przez Twoje dziecko przedmioty są szczególnie groźne?

Wasze dziecko lubi poznawać świat organoleptycznie czyli bada nieznane mu przedmioty znajdujące się w zasięgu ręki poprzez włożenie ich do ust. Jest to naturalny odruch.

Bardzo częstym powodem zgłaszania się rodziców do lekarza jest połknięcie ciała obcego przez jego pociechę. Najczęściej dotyczy to dzieci w wieku od 6 miesiąca życia do 3 roku życia oraz dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Maluszki najczęściej połykają elementy zabawek, monety, kolorowe koraliki, klocki, pionki do gry, kulki magnetyczne, baterie zasilające otaczające nas urządzenia elektroniczne.

SUBSTANCJE ŻRĄCE

To różne czyszczące chemikalia, które posiadamy w domu (granulaty żrące do rur, wybielacze, rozpuszczalniki). Są mega groźne! Od razu parzą przewód pokarmowy! Dlatego też nigdy nie zostawiamy takich substancji w dostępnym dla dziecka miejscu oraz nie umieszczamy ich np. w kolorowych butelkach napojach.

UWAGA BARDZO WAŻNE

Absolutnie nie powinno się wywoływać wymiotów u dziecka, które napiło się lub zjadło substancję żrącą! Ponieważ, jeśli ta substancja wróci przez przełyk z wymiotami może poparzyć go po raz drugi i zrobić dziecku jeszcze większą krzywdę!

BATERIE

Dotyczy to tych większych akumulatorów typu AA (używanych do pilotów, zabawek itp.), jak i tych płaskich okrągłych baterii w kształcie pastylki (wykorzystywanych w zegarkach, kalkulatorach, termometrach i zabawkach elektronicznych itp.). Największym zagrożeniem po połknięciu jest ładunek elektryczny, który powstaje z różnicy potencjałów. Generuje on podwyższoną temperaturę, przez co może doprowadzić do uszkodzenia otaczających go tkanek czyli błony śluzowej przewodu pokarmowego, a także okolicznych naczyń krwionośnych. Może to po dłuższym czasie doprowadzić do perforacji błony śluzowej (czyli przedziurawienia) oraz krwotoku spowodowanego uszkodzeniem naczyń krwionośnych, zwłaszcza w przypadku lokalizacji baterii w przełyku, a ryzyko jest tym większe, im większa jest bateria (szczególnie >2 cm). **Baterie z przełyku muszą być usunięte w trybie pilnym.** Jeśli dziecko połknęło baterię sytuacja jest bardzo poważna i należy działać natychmiast. Należy jak najszybciej udać się do szpitala (najlepiej by taki szpital posiadał Oddział Gastroenterologii Dziecięcej lub Oddział Chirurgii Dziecięcej). **Bateria powinna być usunięta w ciągu 6 godzin.**

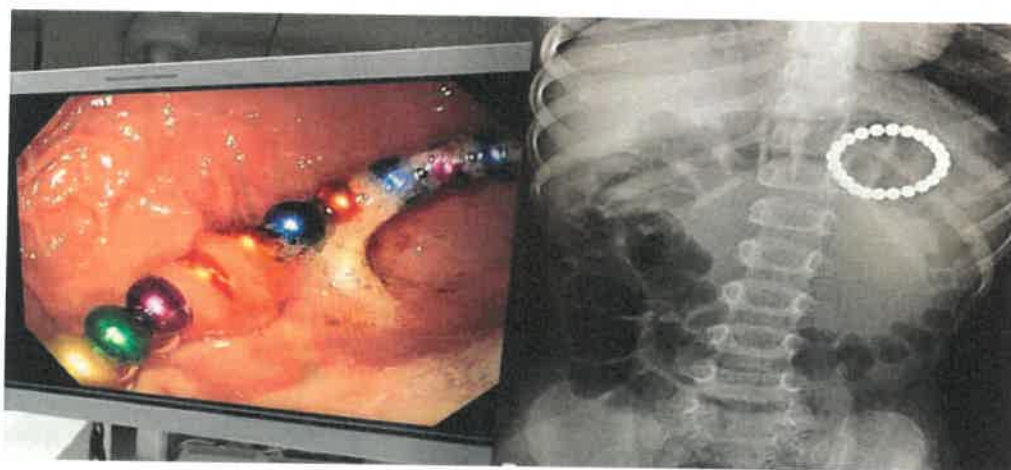

Pamiętaj!

Bateria powinna być usunięta w ciągu 6 godzin

MAGNESY (więcej niż 2)

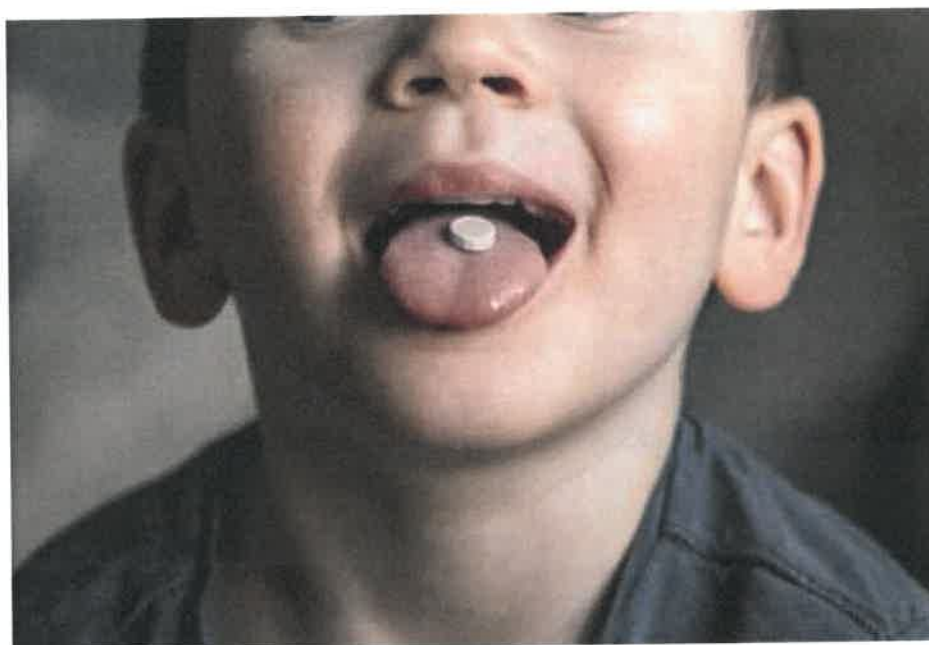
Jeśli dziecko połknie jeden magnes, ryzyko poważnych powikłań jest znacznie mniejsze niż przy połknięciu 2 lub więcej magnesów. Magnesy się przyciągają i mogą ucisnąć ścianę przewodu pokarmowego i ją uszkodzić (np. kawałek ściany jelita może zostać pochwycony między 2 magnesy, co może spowodować jego obumarcie i przedziurawienie). **W tej sytuacji należy natychmiast zgłosić się z dzieckiem do SOR.**

LEKI

Szczególnie groźne są leki działające na serce oraz na ciśnienie krwi (np. leki nasercowe, leki na nadciśnienie, potas, magnez, leki „na cukrzycę”). Również groźne jest wypicie niektórych leków do inhalacji (np. leków od astmy). Ponieważ, nie wiemy jakie lekarstwo jest

niebezpieczne dla dziecka, należy skontaktować się z lekarzem POZ lub SOR, który zadzwoni na **NUMER ALARMOWY OŚRODKA TOKSYKOLOGII**.

OSTRE PRZEDMIOTY

Mogą one przedziurawić ścianę przewodu pokarmowego. Dotyczy to ciał obcych o ostrych krawędziach, do których można zaliczyć m.in. igły, gwoździe, otwarte agrałki, wykałaczki, rozprostowane spinacze do papieru, ości, fragmenty kości długich, kawałki szkła, fragmenty protez stomatologicznych. **W sytuacji ich połknięcia należy natychmiast zgłosić się z dzieckiem do SOR.**

DWUKOLOROWE MONETY (2 zł, 5 zł)

Wykonane są z dwóch stopów metali, które pod wpływem kwasu żołądkowego wydzielają ciepło i mogą poparzyć błonę śluzową żołądka.

W szpitalu

DUŻE PRZEDMIOTY (o średnicy powyżej 2cm i długości powyżej 5–6 cm)

Najprawdopodobniej nie zdołają one same opuścić przewodu pokarmowego i mogą utknąć gdzieś po drodze, w związku z czym należy szybko działać i zgłosić się do szpitala.

TRUJĄCE PRZEDMIOTY

Dotyczy to np. liście lub jagód (owoców) trujących roślin. Dzieci często lubią bawić się w przyrządzanie dań z różnych roślin. Jeśli nie wiemy czy roślina jest trująca, należy

skontaktować się z lekarzem POZ lub SOR, który zadzwoni na **NUMER ALARMOWY OŚRODKA TOKSYKOLOGII**.

Jeżeli Twoje dziecko połknęło coś z tej listy – należy udać się z dzieckiem do SOR, w tej sytuacji wywoływanie wymiotów może być ryzykowne i nie należy tego robić!

Pamiętaj!

**NAJSKUTECZNIEJSZYM ŚRODKIEM ZARADCZYM JEST
PROFILAKTYKA, MUSIMY BYĆ BARDZO UWAŻNI.**

Jak rozpoznasz, że dziecko coś połknęło?

- Najprościej, jeśli zobaczysz moment połknięcia albo powie Ci o nim świadek zdarzenia (samo dziecko, rodzeństwo itp.). W innym przypadku trudno podejrzewać połknięcie ciała obcego, w szczególności jeżeli przeszło przez przełyk i dostało się do dalszego odcinka przewodu pokarmowego.
- W 40% przypadków do połknięcia ciała obcego dochodzi gdy nie ma świadków. Dlatego też jeśli u Twojego dziecka wystąpią nagle, bez wyraźnej przyczyny ból gardła lub trudności w przełykaniu śliny lub kęsów pokarmu, kaszel, krztuszenie się, nudności lub wymioty, ból lub dyskomfort w klatce piersiowej (w szczególności jeśli mogło mieć kontakt z drobnymi przedmiotami) należy brać pod uwagę aspirację ciała obcego do dróg oddechowych i pilnie skonsultować się z lekarzem!

- W 50% przypadków może nie być żadnych objawów. Mogą one pojawić się z opóźnieniem. Późne objawy połknięcia ciała obcego: narastające zaburzenia przełykania, brak przyrostu masy ciała, dziecko zmienia nawyki żywieniowe, nawracające zapalenia płuc i oskrzeli, krwiotłucie oraz krew w stolcu.
- Około 80-90% ciał obcych może być wydalona samoistnie. Wówczas w większości przypadków wystarczy czujna obserwacja.

PILNA KONSULTACJA LEKARSKA JEST JEDNAK KONIECZNA, A O DALSZYM POSTĘPOWANIU POWINIEN ZADECYDOWAĆ LEKARZ

Co się stanie z Twoim dzieckiem w szpitalu?

- Czynności wykonywane w szpitalu zależne są od wielu czynników- jaki przedmiot dziecko połknęło, ile czasu minęło od połknięcia, od możliwości i postępowaniu w danej placówce.
- Wykonanie kilku zdjęć Rtg w celu potwierdzenia połknięcia ciała obcego i określenia jego umiejscowienia(chyba, że dziecko połknęło coś, czego nie widać w Rtg).Badanie musi objąć wszystkie odcinki przewodu pokarmowego.
- O dalszym postępowaniu zdecyduje lekarz. Może zalecić obserwację i przesiewanie stolca (z ewentualną podażą leków przeczyszczających i oceną radiologiczną przemieszczania się ciała obcego – np. kontrolne RTG co tydzień) albo skierować pacjenta na gastroskopię W celu usunięcia ciała obcego.
- Leczenie operacyjne (endoskopia lub otwarcie powłok brzucha) konieczne jest w około 1% przypadków.

Gastroskopię u dzieci wykonuje się w znieczuleniu ogólnym. Pilność jej wykonania zależy od rodzaju ciała obcego i jego umiejscowienia.

- W ciągu **6 godzin** należy usunąć baterie oraz ostre ciała obce w przełyku. Dotyczy to także przedmiotów, które całkowicie zamykają światło przełyku.
- W ciągu **24 godzin** należy usunąć niewielkiej wielkości, tępe ciała obce w przełyku oraz magnesy, przedmioty ostre lub długie (powyżej 5-6 cm), które mogą zaklinować się w zgięciu dwunastnicy.
- W ciągu **72 godzin** należy usunąć ciała obce o średniej wielkości (poniżej 5 cm długości i 2-2,5 cm średnicy).

Co można zrobić, by uniknąć takich sytuacji?

- Magnesy do zabawy są dla dzieci powyżej 3 roku życia, ale pod opieką dorosłych.
- Prawidłowe zabezpieczenie baterii w zabawkach (zamknięcie z dodatkową śrubką). Nowe i używane baterie powinny być przechowywane poza zasięgiem dziecka (np. wysoko).

- Należy zwracać szczególną uwagę na pozostawione podczas czynności codziennych drobnych i ostrych elementów (śrubki, spinacze, biżuteria, gwoździe itp.).

- Przechowywanie leków w bezpiecznym miejscu poza zasięgiem rąk dziecka.
- Środki chemiczne przechowywać w zamkniętych szafkach, do których dziecko nie ma dostępu. Dodatkowo zabezpieczone szafki pod zlewami.

Pamiętaj!

**NAJSKUTECZNIEJSZYM ŚRODKIEM ZARADCZYM JEST
PROFILAKTYKA, MUSIMY BYĆ BARDZO UWAŻNI.**

Materiał przygotowany w ramach Promocji Zdrowia przez mgr. piel. Ewa Wyłuda

